

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
چهارشنبه ۵ مرداد ۱۴۰۱ | ۲۷ ذی الحجه ۱۴۴۳ | ۲۷ جولای ۲۰۲۲ | شماره ۱۹۸۵ | سال هفتم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضرب کپی ۶۷۴
hamdelidaily.ir | hamdeli@gmail.com | newspaper.hamdeli.com | t.me/HamdeliNews
صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان
سردبیر: فضل‌الله یاری
چاپ: صمیم ۰۲۱-۴۴۵۳۳۷۲۵
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۸۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۸۱۲۷۱

یادداشت‌ها

چند و چون هنر نویسندگی

دل به دریا زند و زندگی و آرام و شادی‌ها و غم‌ها و خواسته‌های مردم را توصیف کند؛ چنان توصیفی که به دل نشینند و مردم را با خود همراه سازد. محتوا هم بر پایه اندیشه و اندیشه ورزی روشمند و معنا آفرینی و بیان خواسته‌ها و شادی‌ها و غم‌های مردم شکل می‌گیرد. نویسنده‌ی یک هنر است؛ هنر بیان اندیشه‌های متعالی و هدفمند در قالب واژه‌ها و جمله‌های شیوا و زیباتر. اندیشه متعالی هم نیازمند استقلال فکری و نظری و آگاهی است. بیان اندیشه هم نیازمند محیط و جامعه آزاد و دمکراتیک است که تبادل اندیشه و عقاید صورت گیرد. هم تأثیر گذاشت هم از عقاید گوناگون تأثیر پذیرفت و تجربه و فرهیختگی لازم را کسب کرد و آنگاه اندیشه را در قالب واژه‌ها و جمله‌های شیوا در اثری فاخر، تأثیرگذار و آگاهی‌بخش به قلم آورد. درک کنه آنچه در جامعه و جهان می‌گذرد لازم است. در غیر این صورت تکرار طوطی‌وار شنیده‌ها و گفته‌های هضم نشده در روح و روان است که نه به دل می‌نشینند و نه به فرهنگ و پویایی جامعه کمکی می‌کند بلکه خودنمایی خواهد بود در بازار بنجل فروشی و سطحی‌نگری که جامعه را به‌سوی سلیقه سطحی پسند و پوچ‌گرایی و پوچ پسندی سوق می‌دهد. با همه این اوصاف هر آن کس که اندیشه خوبی دارد ممکن است نتواند با ادبیاتی شیوا و زیبا و هنرمندانه اندیشه مترقی انسان‌ساز خود را به قلم آورد و در انتقال اندیشه زیبایی‌ش توان باشد. بهترین حالت در نویسندگی آن است که بر اساسی زیبا و رهرو سوار کار ماهری نوشته و همانگی و توانایی بین راکب و مرکب برقرار باشد، یعنی اندیشه عمیق را بتوان با ادبیاتی شیوا و گیرا و ماندگار بیان کرد. آنچه جوامع به‌خصوص جوامع استبدادزده و ناآگاه را آزار می‌دهد و به بیراهه و سطحی‌نگری می‌کشاند همان قلم‌ها و بیان‌های توانا و سحرار و مهیج اما خالی از محتوا و عاری از اندیشه عمیق است که به مثال شعدبهارهای فریبنده انسان‌ها را به دنبال خود می‌کشاند بدون آنکه پشت لفاظی‌ها و بیان سحرانگیز و مهیجشان اندیشه‌های سازنده وجود داشته باشد. این جاودگری و وسعاری با قلم و بیان بیشتر با سواستفاده از باورهای دیرینه مردم و عدم دانش و آگاهی‌شان صورت می‌گیرد.

طایفه‌ها

روزی که زلزله چین را لرزاند

در ساعت ۳:۴۲ باامداد ۲۸ جولای ۱۹۷۶، زمین‌لرزه‌ای بزرگی ۷٫۸ ریشتر تانگشان، یک شهر صنعتی با جمعیت یک‌میلیون نفر در شمال چین را لرزاند. این زمین‌لرزه حدود ۸۵ درصد از ساختمان‌های تانگشان را که روی خاک ناپایدار دشت سیلابی رودخانه لوانه ساخته شده بودند، با خاک یکسان کرد. این آبرفتی در طول زلزله به حالت مایع درآمده و کل محله‌ها را تخریب کرد. ده‌ها هزار نفر پس از زلزله مرده بودند و بسیاری دیگر در زیر آوار گرفتار شدند. معدنچیان زغال‌سنگ که در اعماق زیرزمین در منطقه کار می‌کردند، با فروریختن معادن اطراف آن‌ها از بین رفتند. مجموعه‌ای از پس‌لرزه‌ها، قوی‌ترین پس‌لرزه‌های ۷٫۱ در مقیاس ریشتر، به ویرانی‌های افزودند. تمام جاده‌ها و خطوط ریلی منتهی به شهر در اثر زلزله ویران شده. برخی ناظران تلفات واقعی را تا ۷۰۰۰۰۰ نفر اعلام می‌کنند. زلزله بزرگ تانگشان همچنین مقر قدرت حزب کمونیست چین در پکن را تسکان داد - هم به معنای واقعی کلمه و هم ز نظر سیاسی. چین در سال ۱۹۷۶ در یک وضعیت اشدتگی سیاسی قرار داشت. مائو تسه تونگ، رئیس حزب، ۸۲ ساله بود. او بخش زیادی از آن سال را در بیمارستان گذراند و چندین بار دچار سکت قلبی و سایر عوارض ناشی از کمولت سن و سیگار کشیدن شدید شدند. هر همین کس و مردم چین و نخست‌وزیر تحصیل کرده غرب، ژو آن‌لای، از افراط در انقلاب فرهنگی خسته شده بودند. ژو تا آنجا پیش رفت که علناً با برخی از اقدامات دستور داده‌شده توسط رئیس مائو و همکارانش مخالفت کرد. این اصلاحات در تضاد آشکار با تأکید انقلاب فرهنگی بر «بازگشت به خاک» بود. ژو می‌خواست کشاورزی، صنعت، علوم و دفاع ملی چین را مدرن کند. فراخوان‌های او برای مدرن‌سازی خشم «باند چهارنفره» قدرتمند، گروهی از تندروهای مائوئیست به رهبری خانم مائو (جیانگ چینگ) را در پی داشت. ژو آن‌لای در ۸ اوت ۱۹۷۶، درست شش ماه قبل از زلزله تانگشان درگذشت. مرگ او به‌طور مسترده توسط مردم چین سوگواری شد، علیرغم این واقعیت که باند چهار دستور داده بود که غم و اندوه عمومی برای ژو کم‌رنگ

یادداشت‌ها

نگاهی به سه دفتر شعر نازنین ناظریان

پایان خواب قصه یک درد دیگر است

فیض شریفی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

جذب صفت‌ها و مضاف‌ها و مضاف‌البه‌های تازه، آشکار می‌کند، این ترکیب‌ها وقتی در سطرهای می‌نشینند، بارآوری خود را بهتر نشان می‌دهند: «آسمان چشمانت یک غزل پریشانی/ عمق ناب لبخندت واژه‌های حیرانی آن سکوت وهم‌آلود، خنده‌های شهرآشوب/ احس یک بهارستان در حوضی ویرانی/ من همان نگاه تلخ، حس ساده‌ی بودن آشنای هیچستان، یک سراب عرفانی.../ برسه‌های بی‌پایان، در هراس دل‌تنگی/ حاصل نگاه من یک بغل پریشانی...» (دفتر سه‌سهم من... صص، ۵۵ و ۵۶) شاعر برخلاف برخی از شاعران مظاهر از همان آغاز با دنیای بی‌سرو خود کم‌ترین فاصله‌ی ندارد. این‌دنیای بیرونی همساره در آینده‌ی درون او نمایان است: «باز از حس بودنم امشب یک غزل یک پهنه می‌جوشد/ باز در پشت پلک خاموش/ غم لباس ترانه می‌پوشد.../ باز هم دست وحشی یا یاد دفتر درد را گشوده ز نو/ رسیده به عمق خاطره‌ها/ به دلی که جدا نبوده ز تو...» (همان، ص ۵) شاعر هر تصویر را از اعماق وجود خود بیرون می‌کشد و به نمایش می‌گذارد: «حس تازه‌ی پیونده، قصه‌ی من و لبخند آینه در آینه، ابرهای بارانی...» (ص، ۵۵) ناظریان گاهی باید موازین و قراردادهای شعر حسرت پرواز، / انجماد تنگ قفس، / شومی تداعی یک کینه، عمق حادثه‌ها، تب طوفان، سایه‌های زرد غروب، سطرهای نگاه آخر من، خیال عمیق باورها، اشک زلال شبنم، حواشی زریه، پشت دیوارهای این بن‌بست، نبرد تیره‌ی افکار... ناظریان را بر سه دفتر، بر یک ریل و یک ترمینولوژی ترکیب‌های تصویری تشبیهی و استعاری خود را پیش برده است و به‌تقریب در یک قالب، قالب چهارپاره و گاهی غزل مضامین شعری خود را گنجانده است. او در برخی از این ترکیب‌ها قدرت نوجویی تبزده و نویاب و نیروی ناظر یا ذهن قهار او را در

ویژگی‌ها

مسجد سه طبقه «خسرو»؛ از شاهکارهای تاریخ اردستان

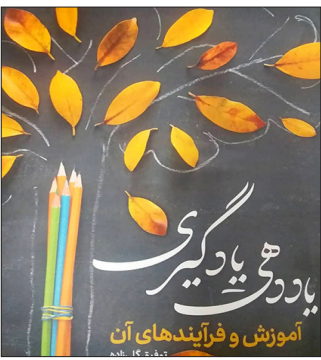

مسجد روباز و سه‌طبقه خسرو از شاهکارهای تاریخی شهرستان اردستان و از جاذبه‌های گردشگری است. مسجد خسرو از دوره صفوی به‌جامانده است و فردی به نام خسرو این مسجد را در سال ۱۱۳۵ هجری قمری بنا کرده است. مسجد خسرو مربوط به دوره صفوی است و در اردستان محله راهمیان، خیابان ۱۲ پهنم واقع یکی از این اثر در تاریخ ۱۷ آذر ۱۳۶۴ با شماره ثبت ۱۶۹۴ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این مسجد دارای سه‌طبقه است و گنبد بسیار زیبایی دارد که از روی پایه مربع تا ارتفاع خاصی بالا می‌رود به هشت گوشواره و ۱۶ نیم لوزی تبدیل و معامله گنبد زده می‌شود و گنبد بنا می‌شود. حیاط جنوبی این مسجد بام شیبستان را تشکیل می‌دهد و شیبستان زیرزمینی بسیار زیبایی دارد. در قسمت شمال مسجد آب‌انباری دیده‌شده که در زمان قاجار توسط حاج محمد السلطان از بزرگان شهر هزینه‌های ساخت آن تأمین شد. این آب‌انبار ساخته شد تا علاوه بر مراجعه مردم برای انجام امور دینی از آب شرب سالم نیز استفاده کنند. متأسفانه در سال‌های گذشته به‌واسطه حوادث گوناگون مسجد در حال تخریب است. این بنای تاریخی و مذهبی برای مردم اردستان و همه ایران باارزش است و

تاریخ

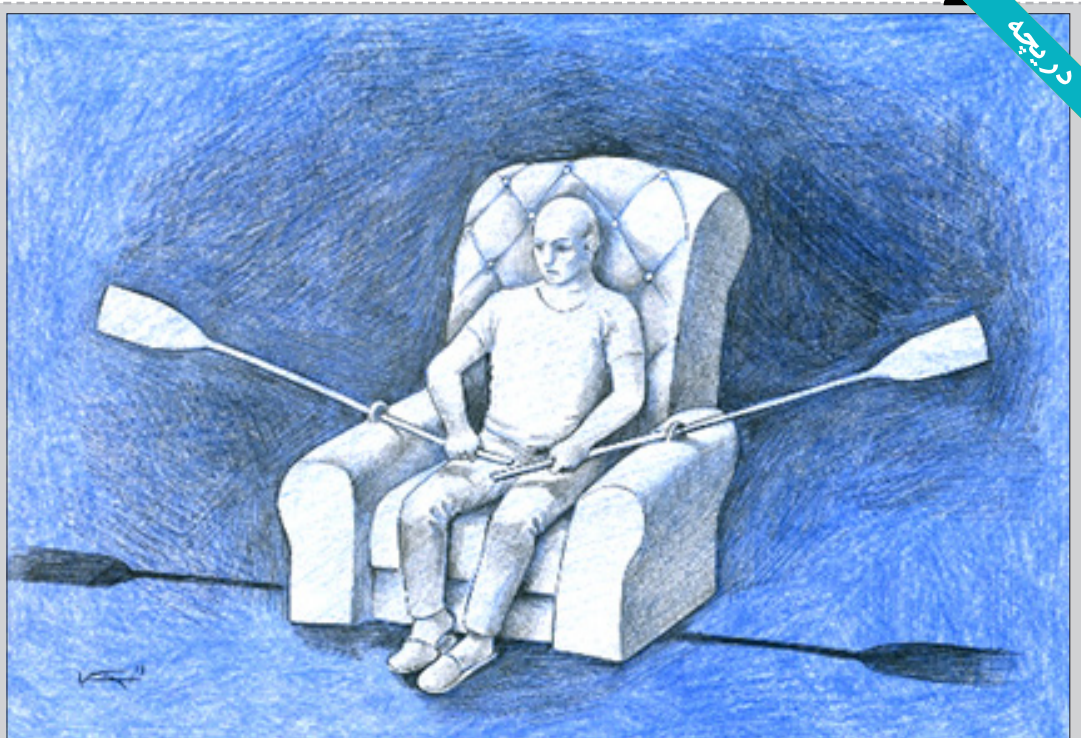
«آموزش و فرآیندهای آن» یاددهی، یادگیری

گوناگون آموزش در آن کشور دارد. مؤلف کتاب (توفیق گلی زاده) با بررسی اهمیت آموزش و اشکال آن و نهادهای آموزشی در دسترس زمینه‌های تاریخی که همراه نقش خانواده در این فرآیند سعی دارد به ضعف‌ها و دشواری‌های دوران جدید بپردازد و به نقش مدرسه در کنار خانواده اشاره کند. استفاده از نظریات اندیشمندان مختلف و فیلسوفان و نظریه‌پردازان حوزه آموزش و تربیت به همراه تفسیر این نظریات، از نقاط مثبت کتاب است و از این رهگذر به شکل‌گیری شخصیت‌های متفاوت در دوران رشد کودک می‌پردازد. کتاب «آموزش و فرآیندهای آن» به نویسنده‌ی توفیق گلی زاده که خود دانش‌آموخته علوم تربیتی است توسط انتشارات فراهنر منتشر شده است.

ضروری نظام آموزشی نمی‌توان از تحول بنیادی در امر آموزش سخن گفت، بنابراین رشد اجتماعی و اقتصادی و سیاسی هر کشوری ارتباط مستقیم با رشد مراحل

دریچه

Ekaterina Martinovich

روزنامه‌ها

گفتم شب وصل و روز تعطیل آمد
کان شوخ دوان‌دوان به‌تعجیل آمد
گفتم که نمی‌نهی رخ بر رخ من
گفتا برو ایلمی مکن پیل آمد

منتقدان

مدیوم شات:

در این نما که رایج‌ترین نما است از کمر به بالای بازریگر را مشاهده می‌کنیم. این نما جزو رایج‌ترین اصطلاحات سینمایی است که احتمالاً آن را زیاد شنیده باشید.

مجازها

◀ به بار هم رفته خواستگاری، با دختره رفتم تو اتاق حرف بزنیم سوسک دید جیغ زده؛ من تا اومدم توضیح بدم داستان چی بوده و من کاری نکردم داداش مثل سگ گرفتن کتکم زدن. از اون به بعد دیگه کلا از ازدواج زده شدم. (ترادیاوتور)

◀ آخرین باری که رفتم ایران صبح رسیدم تو کوچه‌مون بام داشت می‌رفت سر کار داشت سوار ماشینش می‌شد گفتم بابا بدون اینکه بدونه من صداش کردم یا اصلاً من ایرانم گفت جان بابا و بعدش تازه فهمید منم. بام تنها کسیه که همیشه قبل اینکه من حرفی بزنم به چیزی می‌گه که دلم رو آب می‌کنه (aynaz)

◀ دانش آموز پسر بچه ش بغلش بود وارد دفتر شدایچه ش تا منو دید زد زیر گریه دانش آموزم گفت خلم فکر میکنم آوردمش دکترا با مهریونی بیش گفتم عزیز من معلم دکترا نیستم! بچه ش که معلوم بود تازه زبون باز کرده بهم گفت هرا دانش آموز سرخ شد گفت ببخشید بهتون گفت خرا! گفتم متوجه شدم. (FatemeHeshmati)

دنیای علم

افزایش فعالیت خطرناک خورشید تأیید شد
خورشید اخیراً فعالیت‌تر شده است و در هفته گذشته نیز زمین اثرات یک باد خورشیدی را تجربه کرد. خورشید در بهمن سال گذشته یک پرتاب جرم تاجی را تجربه کرد که این پدیده در منظومه شمسی حرکت می‌کرد و هنگام رسیدن به زمین، طوفان ژئومغناطیسی جزئی را ایجاد کرد. بعید است که این نوع فعالیت خورشیدی بر زندگی روزمره بیشتر مردم تأثیر بگذارد، اما می‌تواند بر ماهواره‌ها تأثیر بگذارد و شفق‌های قطبی را در نقاط دیگری از کره زمین قابل مشاهده کند. به گفته اداره ملی اقیانوسی و جوی به دلیل چرخه فعالیت خورشید، این نوع رویدادهای خورشیدی احتمالاً در ماه‌های آینده بیشتر می‌شوند. اداره ملی اقیانوسی و جوی می‌نویسد: «چرخه فعالیت ۱۱ ساله خورشید در حال افزایش است، به این معنی که پدیده‌هایی مانند پرتاب جرم تاجی و شعله‌های خورشیدی افزایش می‌یابند. بسته به اندازه و مسیر فوران‌های خورشیدی، اثرات احتمالی این پدیده بر فضای نزدیک زمین و مغناطیس کره زمین می‌تواند تأثیرات ایجاد طوفان‌های ژئومغناطیسی شود که این باعث اختلال قادر است تأسیسات برق و سیستم‌های ارتباطی و ناوبری را مختل کند. این طوفان‌ها همچنین ممکن است باعث آسیب به ماهواره‌ها در حال گردش و ایستگاه فضایی بین‌المللی می‌شوند.» اکنون ابزار جدیدی برای مشاهده چنین طغیان‌هایی داریم و آن ماهواره GOES-۱۸ NOAA است. این ماهواره رصدی آب‌وهوا که توسط ناسا در ماه مارس امسال به فضا پرتاب شد، در حال حاضر مناظر خیره‌کننده‌ای از سیاره زمین را با استفاده از ابزار تصویربرداری خط پایه پیشرفته خود ارسال می‌کند اما این ماهواره همچنین دارای ابزارهای دیگری برای رصد خورشید است، از جمله دوربین اشعه ایکس و اشعه ماوراءبنفش شدید این دوربین‌ها می‌توانند دمای بسیار بالای تاج خورشید را برای مشاهده وقایعی مانند CME و شتاره‌های خورشیدی مشاهده کنند. ماهواره GOES-۱۸ در حال حاضر تحت آزمایش‌های پس از پرتاب است و انتظار می‌رود این ماهواره در اوایل سال ۲۰۲۳ برای هدف اصلی خود یعنی بررسی آب‌وهوای فضا آماده شود.

تجربیات

«تکروباتیک» فرآیندی که عنکبوت‌های مرده را ربات می‌کند
گیره‌های رباتیکی زیستی با الهام از حیوانات مختل ابداع‌شده‌اند، اما اکنون محققان آمریکایی روشی ابداع کرده‌اند تا با استفاده از عنکبوت‌های مرده اشباع بسیار کوچک را کنترل کنند. عنکبوت‌ها برخلاف پستانداران که اعضای بدن خود را می‌کشند یا منقبض می‌کنند، می‌توانند با کمک فشار هیدرولیکی پاهایشان را حرکت دهند. به‌طور دقیق‌تر در بدن این حشره یک محفظه پروروما (ناحیه قدامی بدن یک می‌میره) نزدیک سر قرار دارد که هنگام منقبض شدن پاها، خون را به آنجا می‌فرستد. این روند سبب می‌شود پاها کشیده شوند. هنگامی که فشار کم می‌شود، پاها به عقب کشیده می‌شوند. گروهی از محققان به رهبری دانیل پرستون و فی باب در دانشگاه رایس ایالت تگزاس تصمیم گرفتند با انجام پژوهشی مشخص کنند آیا می‌توان به‌طور دستی چنین حرکاتی را در عنکبوت‌های گرگی ایجاد کرد یا خیر. محققان این حوزه از تحقیق را «تکروباتیک» نامیده‌اند. فرایند مذکور با کشتن عنکبوت آغاز می‌شود و پس از آن سوزنی در محفظه پروروما قرار دادند. سپس یک قطره جسوب به نقطه قرار گرفتن سوزن اضافه شد تا آن را درجای خود نگه دارد. با استفاده از سرنگی که به سوزن متصل است، مقدار اندکی هوا به اتاقک وارد شد و در نتیجه پاها حیوان مرده باز شدند. هنگامی که هوا به بیرون کشیده شد، پاها جمع شدند. در آزمایش‌هایی که تا به اکنون انجام‌شده گیره‌های تکروباتیکی توانستند باری بیش از ۱۳۰ درصد وزن عنکبوت را حمل کنند. به گفته محققان یک لاشه عنکبوت می‌تواند هزار چرخه باز و بسته کردن را تحمل کند. آن‌ها امیدوارند با افزودن پوششی پلیمری مدت‌زمان استفاده از این تکروبات را افزایش دهند.